

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v inozemstvu mesečno Din 15.— — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326. Čekovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopis se ne vrača. — Nepravilna pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0.50

Štev. 76 • Maribor, torek, dne 9. avgusta 1938 • Leto XIII

Panem et circenses

Samo, da se odvrne pozornost ljudstva.

Zanimivo je, kako se ponavlja zgodovina narodov v današnji krizi in v dobi narodnega gospodarstva. Iz rimske zgodovine nam je znano, da je v taki dobi narod demonstriral in kričal po rimskih cestah. Dajte nam kruha in igre! Samo to je zahteval rimski plebejec, ker je bil kulturno zane-marjen ter ni poznal svojih nalog, niti se ni zavedal, da je človek in da ima naravno pravico do sodelovanja v kulturnih in gospodarskih vprašanjih človeške družbe. Njegova vera, njegova dogma je bila, da je to stvar patricijev in da mu ti morajo dati kruha in zabavo, da bo živel brezskrbno in norel po zabavah ter bo še celo hvaležen patricijem, da mu nudijo to kot nagrado za suženjsko delo in ga puščajo v temi nekulture in napredka.

Ne ugovarjamo zabavi in športu. Nikakor ne. Zabava in šport sta lahko vzgojna, lahko sta higijenska. Predpogoj za blagodejno zabavo in zdrav šport je pa predvsem socialno ugoden družabni položaj državljanov. Socialno dobro preskrbljen narod se lahko posveča zabavi in športu z ugodnim uspehom tako za kulturni in fizični razvoj, dočim je za gladekega človeka šport ali zabava fizično in moralno škodljiv, ker ga še bolj slabi in ker spoznava položaja prevvaro, da se ga hoče z zabavo in športom le odtegniti boju za kruh in za pravice v človeški družbi.

V »modernih« državah posvečajo danes prav posebno pozornost telesni vzgoji in zabavi. Vojaško organizirajo to akcijo, država in občine morajo posvečati tej politiki posebno pažnjo in žrtvovati zanj ogromne materialne stroške. Namen te politike pa ni socialen, ampak nekako »vojaški«, ki naj pripravi državljane za disciplino v obrambi interesov organizatorjev te ideologije. Popolnoma razumemo pomen obrambe države in nje kulturnih in socialnopolitičnih vrlin. Toda ta disciplina in ta patriotizem mora sloneti na teh vrlinah države, ker te zbuja jo v državljana zavest, da s svojo disciplino v takem boju branijo socialne in kulturne interese svoje, svoje skupnosti, svoje države.

Vprašanje takozvane telesne vzgoje obseza v glavnem dve posebni panogi »politike« in sicer kulturno in higijensko. Stvar prosvete in higijene je to, dočim postaja, če se izloči iz teh področij, neka sfinja in negotovost, o kateri ne vemo, kam vodi, ker se bolj in bolj emancipira od realnega življenja, to je, socialnosti in kulturnega dvigovanja. Šport in zabava sta razvedrilo in utrjevanje fizičnih sil kot splošno kulturno dobro, nikdar pa ne moreta biti temelj kulturnega progressa, ker vsebujeta premalo kulturne in sploh družabne psihe za praktično življenje.

Te pripombe smo beležili zaradi »splošne« propagande za obnovo do-godkov v rimski zgodovini. Smatramo namreč, da je tudi v teh vprašanjih treba ostati na realnih tleh ter da se je treba ogibati zgodovinske prevare, ki ne more prinesiti onih dobrin in gotovosti za človeštvo, ki si jo propagatorji avtoritativnih in drugih dežel domišljajo. Neobhodno potrebno je, da se posveti več pozornosti socialni politiki in gospodarstvu ter s tem dvigne socialni standard, ki bo zbuja v državljanih zavest zadovoljnosti in spoštovanje do-skrbne domovine.

Šport in zabava pa naj služita svoje-mu namenu.

Morala in delavsko politično ter socialno gibanje

Nasprotniki delavskega gibanja v delavskih socialnih in političnih bojih še nikdar niso videli nič moralnega ali etičnega. Kratko zavračajo vsako tako misel. Socialni in politični boji delavskega razrednega gibanja so kvečjemu uporniška, revolucionarna ali celo protiverska, ker neke dogme in najnovejša reakcija uče in zapoveduje drugače. — Skoraj nihče z one strani ne vidi v trem-ljenju delavskega gibanja boja za duhovne in socialne vrednote onega dela človeštva, ki ga ostala družba zatira in pušča v socialni in kulturni temi. Strem-ljenje po izboljšanju socialnega položaja in duhovnega poleta ima zaradi tega svojega namena pa le moralen in etičen pomen.

Delavsko gibanje vzgaja značaje, vzgaja duhovno prosvitljene člane ter jih s tem oblikuje v ljudi, ki spoznajo v svojem življenju času primerno moralo in etiko, po kateri postanejo sposobni za udejstvovanje v javnem družabnem življenju, seveda v idealnem zmislu socializma, ker je ta nauk moralno in etično za človeško občestvo najpopolnejši.

Resnica je sicer, da je socializem teoretično priznan nauk. Mnogo politikov in gospodarstvenikov ga prizna-va. Pravijo, da je socializem utemeljen v naravi in da bosta bodoča morala in etika socialistična, čeprav imata danes

še tako mnogo sovražnikov.

Kako velikega pomena je delavsko gibanje v tem oziru, najbolje opažajo sodelavci na tem polju in delavske organizacije.

V delavsko gibanje prihajajo ljudje s prav različnimi naziranjmi. Mnogo je tudi takih, ki miselno še niso prav nič obdelani. Vedo samo to, da žive, da hočejo živeti, več pa ne. Na boj za življenje, na dostojanstvo in sposobnosti človeka se niti ne spomnijo, kaj šele, da bi mislili na to, da današnja morala in etika zahtevata, da postane človek človeku brat in enak brat v družbi. — Navadno niti pojma nimajo o tem, ker jim tega nihče ni povedal, jih nihče po-učil, da smo vsi ljudje enaki in da mo-ramo vsi stremeti po svoji popolnosti in enakopravnosti.

Tako pridejo naši zapuščeni delavci in delavke v vrste naših organizacij, ne da bi kaj vedeli o lepoti življenja in o vrlinah duhovne in strokovne spretnosti.

V delavskem strokovnem in političnem gibanju pa že imamo plast izobraženih delavcev in dobrih strokovnih delavcev. Ti vrše važno kulturno misijo med delavstvom, ki je bilo prej brezbržno, v kulturnem, moralnem in etičnem oziru. Zakaj delavec, ki je duhovno izobražen in socialno v ugodnejšem položaju, je navadno tembolj moralen in

intelektualen, čimbolj se je dvignil sam po sebi ali po svoji organizaciji. Že danes lahko trdimo, da je organizirano delavstvo, ki se izobražuje v svojih organizacijah, moralno višje kakor srednji sloji, ki so pripravljeni svojo sladko navidezno moralo prodati in izdati ob vsaki priliki.

Že nemški pesnik Schiller je rekel, da je prava morala mogoča le, če je človek sit, to je, če je socialno in kulturno na višku. Ne zadostuje pa, da je le sit, tudi kulturn mora biti, to pa pravimo mi.

Naše delavsko gibanje pripravlja torej pogoje, da se more razviti med človeštvom višja in najpopolnejša morala in nrvnost. Socializem dviga socialno in kulturno zapuščene množice naroda in jim s tem nudi oporo, da se dvigajo iz nrvstvene nižine ter postajajo značajni ljudje, ki jih prepoji veselje do življenja in nrvstvene vrline, značajnih poštenih ljudi.

Delavsko gibanje je najboljši porok za najboljšo moralo, ki nalaga delavcem čut dolžnosti, da smo ljudje bratje, da moramo svoje interese podrediti skupnim interesom, in sicer svobodno, brez ječe in brez terorja.

To je ideal morale in etike, o katerem bodo zgodovinarji pisali objektivneje kakor pišejo danes naši nasprot-niki.

Runcimanova misija

Mnenje angleškega delavskega lista »Daily Herald«

»Daily Herald«, glavno glasilo angleške delavske stranke, prinaša članek, v katerem pravi med drugim:

»Če bo Runcimanova funkcija res funkcija neodvisnega svetovalca, tedaj je to dobro. Toda, če vlada samo misli na to, da lord Runciman potuje v Čehoslovaško kot poslanec velike sile v malo deželo, da bi ji zapretil: Ali hočete, da v tej stvari ravnate tako kakor mi želimo, ali pa boste nosili posledice, tedaj to ni dobro.«

Čehoslovaška je zbudila občudovanje v demokratskem svetu, ker je njena

vlada pokazala dve pomembni vrlini. To je predvsem nje pametno ravnanje ob obravnavanju zahtev manjšine. Potem pa, njena odločnost, ko je šlo za najbolj nevarne pretnje proti nje integriteti. Od Čehoslovaške se ne sme in ne more zahtevati, da žrtvuje v škodo svojega notranjega edinstva, žrtve, ki z razumom niso opravičene. Svet je lahko velike vrednosti, toda ne sme se poizkušati neposredno vmešavanje v stvari, ki se tičejo samo čehoslovaške vlade.

Vsiljiva propaganda proti Čehoslovaški

Nedavno so tri čehoslovaška letala preletela nemško mejo pri Galatzu zaradi izgube orientacije v megli. Dne 6. t. m. je pa nemško letalo blizu Opave preletelo čehoslovaško mejo. Nemški tisk je zaradi čehoslovaških letal pričel silno propagando proti republiki.

Z ozirom na to propagando objavlja čehoslovaška vlada, da so nemška le-

tala od 20. maja t. l. do danes 74 krat preletela čehoslovaško mejo in krožila nad ozemljem republike. V 71 primerih so se letalci vrnili v Nemčijo, v treh so morali pristati na Čehoslovaškem.

Kljub ogromnim kršitvam obmejnih običajev in obmejne prava, republikansko časopisje ni pričenjalo s hujskanjem.

O krizi Društva narodov in o miru

Norveški zunanji minister Kocht, ki je že bil lani v Varšavi in Pragi, je izjavil poročevalcu poljskega lista »Kurier Poranny« med drugim:

Sodelovanje bi se moralo raztegniti na čim večje število držav. — V prvih letih se je pomen Društva narodov precejševal. Danes, ko se je izkazalo, da je njega sposobnost omejena, je nastalo veliko razočaranje. Če se hoče Društvu

narodov zagotoviti vpliv, mu je treba dati mnogo trdnjše temelje. Pričeti je treba s socialnim, znanstvenim in go-spodarskim sodelovanjem. Šele, če porase ugled Društva narodov, bomo mogli govoriti zopet o političnem vplivu te institucije.

Nemčija baže nima dovolj izvežbanih rezervnih vojakov, zato se vršijo velike priprave za manevre rezervistov.

Vrvenje med političnimi strujami na Hrvaškem

Narazen sili, kar ne spada skupaj.

Hrvaško narodno gibanje je bilo 1935 ustvarjeno iz vseh političnih skupin na Hrvaškem. Izven tega gibanja sta ostali le gibanji JNS in JRZ, ki nista imeli pristašev med narodom. To stanje je bilo izvršeno s politično kapitulacijo vseh meščanskih skupin razen SDK.

Odnosaji v sami HSS niso idealni. — Del njenih prvakov je opredeljen izrazito desničarsko. Njih desničarstvo meji na fašizem. Zadostuje, če navedemo imena Košutić, Pernar in njiju skupine, pa smo na jasnem.

Dočim se okoli »Narodnega Vela«, ki ga urejuje Vlado Maček, zbirajo »stari Radičevci«. Mnogo se govori v zadnjem času o njihovi zvezi s prof. Maštrovicem, ki urejuje »Dom«.

Fašisti se zbirajo okoli lista »Nezavisnost«. Ta je izrazil fašistični sejalec idej ter dosledno brani svoja (?) naziranjja. Ti se družijo tudi s skupino Frankovcev, ki je najbolj desna meščanska skupina.

Med tem so pa poročali pred nekaj dnevi o organiziranju »Hrvaškega narodnega gibanja«. Skupina zagrebških intelektualcev želi ustanoviti politično skupino proti HSS drja Mačka. Ta skupina je za brezpogojno sodelovanje z Beogradom.

To strujarstvo je logična posledica amalgama (mešanice), ki je bil ustanovljen 1935. Vsaka skupina sili proč, toda to ne pomeni, da so obenem akcije HSS na kmetih oslabele. Pomembneje je pregrupavanje v vrstah HSS. Zmaga demokratske smeri bo vsekakor privedla tudi do urejenih jasnih političnih problemov.

Republikanci napredujejo proti Albarracinu

zapadno od Teruela

Glavna ofenzivna živahnost republikancev se je razvijala ves pretekli teden na masivu Montes Universales in Sierra Albarracin, oz. v dolini reke Guadalaviar, ki leži med obema masivoma. Po dolini Guadalaviara, ki teče proti Teruelu in od tam proti Valenciji (ob morju), prodirajo republikanske čete v smeri proti mestu Albarracinu, ki je od Teruela oddaljeno še kakšnih 25 km. Na svojem prodiranju so republikanske čete zasedle že zelo razsežno ozemlje, zlasti pa vse najvišje vrhove obeh masivov in prodirajo sedaj po pobočjih navzdol. Ofenziva veže precejšnje sile Francove vojske in ogroža celotni uspeh nacistov na fronti Teruel-Sagunto (ob morju). Doslej se nacistom ni posrečilo zaustaviti republikanske ofenzive.

Utrditev fronte na Ebru

Pretekli teden so republikanci pora-

bili za utrditev osvojenega ozemlja na desnem bregu Ebre. Nacisti so organizirali odpor pri Gandezi in Pobra-Fayonu. Na fronti od Cherte, t. j. na skrajnem levem krilu republikanske vojske, ki je prekorala Ebro ter do Fayona, v razdalji 40 km, imajo nacisti koncentriranih 250 topov večjega kalibra. Poskusi nacistov, da z napadi zopet pridobijo od republikancev zasedeno ozemlje, so se izjalovili z velikimi izgubami, tako pri Gandezi, kot tudi pri Pobra-Fayonu.

V ostalem pa radi tropične vročine na tem predelu fronte že več dni niso mogoče nikakršne operacije pehote večjega obsega.

Vojaški strokovnjaki zagotavljajo, da so republikanske pozicije ob Ebru solidno zgrajene in jih nobeni sovražni napadi ne bodo mogli omajati. Pričakovati je tudi, da bodo republikanci zlasti pri

Gandezi poskušali z nadaljevanjem ofenzive.

Vmešavanje v špansko vojno

V republikanski ofenzivi ob reki Ebru so republikanske čete vjele v desetih dneh, kakor poroča Havas, 42 pilotov nacistične vojske, ki so se morali spu-stiti na tla ali pa so se rešili iz sestreljenih letal.

Med 42 piloti nacistične vojske je bil en sam Španec, vsi drugi so bili tujci.

Odbor za nevmešavanje pa tega ne ve.

Poškodovani nacistični križarki

Španski nacistični križarki »Canarias« in »Almirante Cerveras«, ki sta 20. julija bombardirali Alicante, sta bili od izstrelkov republikanskih obrežnih baterij težko poškodovani in so ju nacisti zavlekli v пристanišče Cadiz v popravilo.

Avstrijske novice

Prejšnjega avstrijskega poslanika v Londonu barona Franckensteina, ki je pridobil angleško državljanstvo, je sprejel angleški kralj v privatni avdijenci. Pri tej priliki mu je podelil angleško plemstvo. Prejšnji avstrijski baron se sedaj imenuje sir George Franckenstein.

Dollfusova vdova z obema otrokoma je dopotovala v London. Namerava spisati spomine na življenje svojega moža v zadnjih letih. Z Dunaja je zbežala tik pred prihodom Hitlerjevcev, v avtomobilu francoskega poslanstva naprej v Bratislavo, od tam čez Madžarsko, Jugoslavijo in Italijo v Svico, sedaj pa se je iz Svice preselila v London.

Rusko-japonski spor bo mirno likvidiran

Izgleda, da bo došlo do poravnave rusko-japonskega spora pri Čankufengu, dasi sovražnosti še niso ustavljene. Boji za Hankov

Poplava in kitajski odpor ovira Japonce

Napadi Japoncev na reki Jangce proti Hankov (zapadno od Nankinga) so običajni vsled poplav in odpora Kitajcev.

Poziv Trboveljski premogokopni družbi

Vodstvo Zveze rudarjev Jugoslavije v Zagorju je na podlagi pritožb rudarjev ugotovilo, da so v posameznih obratih rudnikov TPD proge in druge varnostne naprave v tako slabem stanju, da sta mnogokje varnost in življenje rudarjev resno ogrožena. Pripetili so se slučaj, da le po posebnem naključju ni bilo več, morda celo smrtnih žrtev. Temu se mora napraviti konec. Življenje rudarjev je vendar še nekaj več vredno, kakor pa produkcija. Zato zahtevamo v imenu vseh prizadetih rudarjev, da se jame uredijo tako, kakor to zahtevajo predpisi za varnost rudarjev.

Vodstvo ZRJ.

O prirastku prebivalstva v nekaterih deželah

Socialno-ekonomski pisatelj A. Reithinger napoveduje, da bo imela Jugoslavija 1960 20 milijonov prebivalcev. V prvih povojnih letih prirastek prebivalstva ni bil največji. Znašal je 29 odst. v letih 1900 do 1930. Sedaj smo priromali na najvišje mesto in bomo imeli 1960 že 20 milijonov prebivalcev. Po mnenju pisatelja bo znašal prirastek prebivalstva v letih 1930 do 1960 v naslednjih deželah odstotkov:

Jugoslavija	32.5
Rumunija	32.2
Bolgarija	31.3
Nizozemska	20.7
Nemčija	5.6
Anglija	3.9
Francija	9.9

Iz tega pregleda je razvidno, da so agrarne dežele najbolj rodovitne in da pisatelj Nemčiji ne napoveduje uspeha v rasistični politiki. Množimo se, pravijo. Prav! Toda socialna briga bo morala biti za 50 odst. boljša.

V ogledalu

Ljubljansko glasilo ZZZD hoče na vsak način zvaliti špansko državljansko vojno na legalno špansko vladu. Naštevajo že davno ovržene trditve, češ, da so komunisti in socialisti krivci vojne. Pa pogledajmo resnici v oči: Upor v Španiji je nastal na hujskanje in s pomočjo inozemstva in se je legalna demokratična vlada samo nacistom postavila po robu. Uporniki so prelomili prisego na ustavo, torej so krivopri-sežniki. Kako divjaško ravnavajo nacisti s španskimi rojaki, nam pripovedujejo nešteta poročila. Znano nam je, da je bila slika o skeletih samo izmišljena, ponarejena slika iz prejšnjih desetletij, dalje, da so slike »o grozovitostih republikanske vojske« izdelovali v Nemčiji in so bile vzete iz filmske predstave, ki so jo izdelovali. Republikanske čete so v boju pri Alcazarju, ki je trdnjava, zahtevali predajo, in če uporniki niso tega hoteli in a ponudbo niti niso dopustili odhoda žen in otrok iz trdnjave, je to zločin upornikov. Glede dobave orožja republikancem povemo, da je to dobavo ovirala reakcija, dočim so uporniki gobivali vse v obilni meri. Španska vojna je zarota proti legalni vladi proti preprostemu španskemu narodu. Če navedeno glasilo vse to odobrava, potem je proti delovnemu narodu in odobrava v svoji zaslepljenosti upor, krivo prisego in pomandranje ljudskih pravic.

Knjige »Cankarjeve družbe« Vam dajejo razvedrila in znanja, vzpodbude in poguma.

V Maribor pojdemo!

Maribor je drugo največje mesto v

dravski banovini ali Sloveniji. Zato je važno gospodarsko, kulturno in politično mesto. Mesto se je v dvajsetih letih jako razvilo. Sedmič prireja mesto letos tudi svoj mariborski teden, ki je nekaka podoba ljubljanskega velesejma. Na mariborskem tednu želi mesto pokazati obiskovalcem svoj razvoj in napredek.

Mesto Maribor je pa tudi obmejno mesto: to je politično jako oksoniran kraj. Socialistično delavsko gibanje ima tam trdna tla, kar se je izražalo v normalnih razmerah v velikem številu glasov pri raznih volitvah in tudi v volilnih uspehah. Lahko trdimo, da ima mariborska mestna občina beležiti marsikateri napredek v socialnem, gospodarskem in političnem oziru po vplivu delavskega socialističnega gibanja, ki je danes še prav tako krepko in zdravo,

kakor je bilo pred 6. januarjem 1929.

Prav iz tega razloga delavstvo Slovenije rado potuje v to obmejno mesto, ki danes ni le drugo največje mesto v Sloveniji, ampak je tudi politično važna postojanka, ker se označuje na nekaterih zemljevidih kot tuja domena.

Socialistično delavsko gibanje je v tem kraju in ozemlju s svojim političnim in kulturnim delom iztrebilo predsodke. Ustvarilo je homogenost socialističnega gibanja na realnih tleh in s tem preprečilo nevarno zastrupljenje, ki bi se utegnilo širiti tod. Delavsko gibanje je čuvalo enotnost in zavest proletarijata ter ideologijo demokracije, ki je edina sposobna ohraniti prebivalstvo v trezni razsodnosti, ki je v današnjih nejasnostih zgoraj in spodaj tako nujno potrebna.

Z veseljem in zadoščenjem pojdemo v Maribor, da pozdravimo sodruge in sodružice, da pa skupaj tudi povemo in pokažemo svojo voljo in zahteve, ki jih imamo državljani Jugoslavije.

Utrditi hočemo meje ob meji, zahtevamo pa tudi vse državljanske pravice. Preletarijat ve ceniti državo, naj tudi država ceni državljane proletarce.

Primitivne so minimalne zahteve socialističnega delavstva. Po dvajsetih letih moramo zopet prihajati k njim! To je bila dolga doba! Omejevanje državljskih pravic ne sme več ovirati zdravega razvoja.

Zaenkrat zahteva socialistično delavstvo samo to priznanje. V tem duhu bo proslavljalo dvajsetletnico ustanovitve Jugoslavije v Mariboru.

Pozdravljeni sodruzi in sodružice v Mariboru dne 14. t. m.!

Doma in po svetu

Nočno delo v pekarnah ostane omejeno kot dosedaj. Oblasti so dobile nalog, da strogo postopajo proti mojstrom, ki kršijo uredbo. Bomo videli, če bo zaleglo.

Opomin k streženju

Minister socialne politike g. Dragiša Cvetković je obdržal te dni v Zagrebu konferenco s pristaši »Jugorasa«.

Motornim vlakom na progi Beograd-Dubrovnik se bodo priključili tudi motorni vlaki na progi Slav. Brod-Sarajevo.

Obtok bankovcev znaša 6.142.3 milijone dinarjev (lani 5.687.2 milijone).

O sporu med Rusijo in Japonsko prinaša »Slovenec« tako tendenciozna poročila, da bi ga lahko Japonska iz hvaležnosti nagradila za mojstrsko hujskanje proti Rusiji. Razumljivo nam je sicer, da se »Slovenec« ne more ogrevati za ruski bolševiški režim, zdi se nam pa, da so Rusi navzlic temu Slovani. Kdor pa pozna zadržanje tega lista napram Slovanom, zlasti med vojno, ga seveda »Slovenčev« poročanje v rusko-japonskem sporu ne začudi.

22 akademikov iz Ljubljane se pripravlja na ekskurzijo po Češkoslovaški.

Radi pobiranja slinovke in parkljevke je prepovedan vsak promet s tovrstno živino iz okuženih srezov savske, dunavske, drinske in vrbaske banovine.

Zaradi velikega izvoza koruze v Anglijo se je naš izvoz letos v prvi polovici leta znatno dvignil.

Na tri mesece je bil obsojen nek obtoženec v Zagrebu, ker je baje še z nekaterimi tovariši pri nekih demonstracijah pobil izloženih oken v vrednosti za okroglo 70 tisoč din.

Mestni uslužbenci iz raznih mest v Bolgariji nameravajo v kratkem posetiti Beograd in še nekatera večja mesta v naši državi.

»Aeroput« je naročil v Newyorku dve novi moderni letali, ki bosta veljali okrog šest milijonov din.

Radi tehniških ovir je moral v današnji številki podlistek izostati.

Pri Petanjcih nameravajo zgraditi nov most čez Muro, mestoma pa strugo premestiti, da bi v tem kraju preprečili velike povodnje, ki se skoraj vsako leto ponavljajo. Vsi ti ukrepi pa ne bodo zalegli, ako ne bodo regulirali Mure

v vsej dolžini struge.

Krvna sorodnost. Na neki proslavi nemške obrtne izveze v Novem Vrbasu je občinski zdravnik dr. Milan Popović dejal, da spadajo Srbi in Nemci skupaj, ker se jim pretaka po žilah nordijska kri. »Jutro« k temu dostavlja, da vlada v zadnjem času v Vojvodini prava tropična vročina. To okolnost je treba upoštevati, ako hočemo razumeti senzacionalno odkritje gospoda dr. Popovića.

Pri Brezjah — eden mrtev, pet ranjenih. V nedeljo je na cesti pred Brezjami na Gor. zadel osební avto Edvarda Jonkeja iz Zaplotnice v tovorni avtobus prevozne firme Hočevar iz Kamnika, na katerem je bilo 27 potnikov. — Tovorni avto se je prevrnil čez rob ceste in pokopal potnike pod seboj. 28 letni kmečki sin France Grošel iz Podgorja je pri padcu dobil smrtne poškodbe in je na licu mesta umrl. Pet potnikov pa je odneslo deloma težje, deloma lažje poškodbe.

Ladjedelnica v Senju je zgorela, bila je privatna last. Obenem je zgorela nova jahta bivšega ministra za telesno vzgojo in bogataša Rogića.

Nemčija se trudi za naklonjenost Anglije. Hitlerjev zaupnik Wiedemann se je dalje časa mudil v Londonu in si prizadeval pridobiti angleške državnike za sklenitev letalskega pakta in vzpostavitev gospodarskih odnosov med Nemčijo in Anglijo. Sedaj namerava poseliti Anglijo tudi maršal Göring, ki naj bi z razgovori nadaljeval. Javno mnenje v Angliji pa ni posebno naklonjeno Nemčiji, kar ti v tisku

Ofenziva francoske diplomacije na Balkanu. V zadnjem času je opažati živahnost delovanje francoske diplomacije na Balkanu, ki se trudi, da bi popravila grehe Lavalove vlade, ki je zanemarila tako politična, kakor kulturna in gospodarska vpražanja v državah na Balkanu. V kratkem bo obiskal francoski zunanji minister Bonet Grčijo, na to pa najbrže tudi Bolgarijo.

Samcem v Grčiji bo v bodoče hudo. Vlada baje pripravlja zakon, s katerim bo samcem onemogočen vstop v državno službo, vrhutega bodo občutno obdavčeni, polovica premoženja pa jim bo po smrti zaplenila država.

Ameriški kapitalisti o minimalnih mezdah

Sodno preganjanje za politika, ki trdi, da je urnina din 10.75 zadostno.

»Ne morem razumeti«, je rekel predsednik ameriške kapitalistične družbe Johnson, »kako more kak politik reči, da je urnina 25 centov poštna plača (to je din 10.75). Mislim, da bi ga njegovi volilci, pa če bi tudi bili farmerji, dali zaradi tega sodno preganjati.«

Ta izjava je bila podana na ameriški univerzi in priča o razpoloženju severoameriških kapitalistov. Kapitalisti smatrajo torej, da je urnina najnižje mezd, ki znaša din 10.75, mnogo prenizka.

Iste mnenja je ameriški poslovni svet vobče. Roosevelt je torej po tem mnenju določil prenizko minimalno mzdo, čeprav je petkrat višja kakor pri nas. Pri nas pa je petkrat nižja minimalna mezda gospodum previsoka.

Kdo podpira Henleina?

Zadnjič smo poročali, da industriji v Čehoslovaški z denarjem podpirajo henleinovce. Industrijska zveza je proti volji predsednika izplačala Henleinu 7 milijonov Kč. Sedaj pa poroča poljski list »Polonija«. Ta list pravi, da rajh plačuje trgovskim firmam za podpiranje krkonoške propagande. Tako je Schicht podaril za uniforme in oboroževanje henleinovcev 8 milijonov. To je tvornica mila. Tovarna daje na razpolago agitatorjem avtomobile. — Izdelki »Ceres«, »Vitello« in »Visan«, »Odol« in »Kalo-dont«, »Elida« in »Mercur«, »Apolo«, »Schamponia« in »Jelen« služijo za propagando proti najbolj ogroženi republik v srednji Evropi. Napis pa imajo ti izdelki »čehoslovaški izdelki« in pri nas so »jugoslovanski«. V naši državi tudi obstoja tovarna »Schicht-Lever v Osje-ku. Prav bi torej bilo, da se pojasni, če obstojajo kakšne zveze med obema podjetji, da bi se ne delalo krivice.

Ameriška poslanika v Berlinu in Pragi sta bila te dni sprejeta od predsednika čehoslovaške republike dr. Beneša.

Sedaj, povodom velikih priprav za 20-letni jubilej, se mi vzbujajo vse tiste misli in skrbi, ki so upravičene ali neupravičeno povzročile toliko prerekanja ter razburjanja pred dvajsetimi leti. Ob dvajsetletnici je čas, da se vse pogreške temeljito popravijo, da se odpravi dvojna mera v vsakem oziru, da bodo državljani vsi enaki, ne le glede vršenja dolžnosti, temveč tudi glede pravic. Ako je malo kruha, tedaj ga je treba istega pravično porazdeliti tako, da bomo vsi doprinesli žrtve, ne pa, da se eni do sitega najedo, a drugi pa stradajo!

A. B.

Stavka v granitolomih na Pohorju

Ni bilo drugega izhoda

Zadnjič smo obširno poročali o neznosnih razmerah delavcev v Ribnici na Pohorju. Ker je vse prizadevanje delavstva, da doseže miren sporazum z delodajalci, ostalo brezuspešno, je v kamnolomih trdke ing. Lenaršič, Ribnica na Pohorju in A. Res in drug, Podvelka

izbruhnila stavka. Opozarjamo vse delavce, da ne sprejmejo dela pri navedenih tvrdkah. Borcem za svoje pravice pa želimo, da solidarno dosežejo čim večji uspeh! Stavko vodi Zveza stavbenih delavcev Jugoslavije (SGRJ), podzveza v Ljubljani.

Občni zbor organizacije naših viničarjev

Strokovna zveza viničarjev, poljskih delavcev ter kočarjev za mariborsko okrožje je imela svoj občni zbor 24. julija v gostilni Wetle v Košakih, ki je zelo lepo uspel. Prvo poročilo je podal predsednik s. Ulbi Ivan. Iz poročila je bilo razvidno, da je strokovna organizacija imela v preteklem letu mnogo dela in so se njene vrste tudi lepo pomnožile, ker je pristopilo mnogo novih članov. Največ dela pa je imela organizacija z viničarskimi komisijami po raznih občinah in s posredovanjem med viničarji ter posestniki. Sodelovala je 71. viničarskih komisijah. Povsod je bil dosežen lep uspeh. Marsikateri viničar je dobil s posredovanjem organizacije lep denar, v največ slučajih nagrade po viničarski uredbi.

Blagajnik s. Hainc Leopold je poročal, da je organizacija imela mnogo izdatkov, saj je izplačala tri posmrtnine, dva po tisoč din eno po 500 din in 9 bolniških podpor, vsako po

50 din. Izplačala je torej skupaj 2950 din, pa je blagajna še kljub temu aktivna. Nato sta podala poročilo člana nadzorstva, ss. Daičman in Majcen, ki sta pohvalila delo organizacije in predlagala blagajniku s. Haincu zaupnico, katere je bila soglasno sprejeta.

Nato so se vršile volitve, v odbor so bili izvoljeni vsi stari odborniki s predsednikom s. Ulblom, tajnikom Ledinek Julijano in blagajnikom Haincem Leopoldom. Nato je še poročal predsednik s. Ulbi o pomenu organizacije in položaju viničarjev ter apeliral na viničarje, naj pridno pridobivajo nove člane. V organizaciji je moč, le z močno strokovno organizacijo si bodo izboljšali svoj bedni položaj. S. Ulbi je govoril tudi o proslavi 20 letnice ter o narodnem taboru in na kratko obrazložil pomen proslave, nakar se je sklenilo, da se tudi viničarji udeležijo te proslave.

JESENICE

Filip Lazar st. umrl. Na Jesenicah je umrl v starosti 63 let znani mizarski mojster in lastnik pogrebnega zavoda G. Filip Lazar st. — Pokojni Lazar je bil doma iz Kroke in si je na Jesenicah ustvaril ugledno podjetje. Bil je moč vedrega duha, pripravljen vedno pomagati ter je kot tak marsikaj uredil kot član občinskega odbora in davčnega odbora. Bolehal je nekaj mesecev, zdaj ga je pa smrt — sicer še krepkega — rešila hudih muk. Slučaj je hotel, da se je v novem lepem pogrebnem vozu, katerega nabava mu je bila že daljšo dobo nekakšen cilj, peljal kot prvi on na zadnje počivališče. Pogreb je pokazal veliko priljubljenost pokojnika, in že dolgo ni bilo pogreba na Jesenicah, ki bi se ga udeležilo toliko prijateljev in znancev, kakor je bil Lazarev v prejšnji soboto. Naj bo pokojniku zemljica lahka, s svojim pa izrekamo naše sožalje.

Jesenški otroci na morju. Okrog 20. julija t. l. je odšlo 50 jesenških otrok na troledeenske počitnice na morje v Baker, kjer bodo nastanjeni v Trboveljskem domu. Poslala jih je mestna občina Jesenice, ki je dala na razpolago 11.000 din, 8000 din pa je bilo za to akcijo pripravljenih od prebitka veselice, ki so jo v predpustu v ta namen priredili nameščenci policijskega komisariata in mestne občine. Del k stroškom so prispevali tudi naši starišči udeleženi otroci. Deco spremljajo štirje spremljevalci. Ta akcija mestne občine in ostalih je hvalevredna, zlasti če se je odmor otrok ob morju pravilno izbral, v kar upamo.

ŠOŠTANJ

O »narodnem taboru«. Naše pričakovanje, ki smo ga izrazili v »Delavski Politiki« od predprtekle sobote, da bodo na nedeljskem taboru govorniki gotovo prikazali vse narodnostne sovražnike slovenskega življa v Šaleški dolini in gospodarsko izkoriščanje slovenskega ljudstva, se ni uresničilo. »Narodni« tabor v Šoštanju je bil strankarski; niti z eno besedo se ni omenjalo današnji nalog v pogledu narodno-obrambnega dela. Že navzočnost obeh tujakšnih tovarnarjev Woschnagov je dala »narodnemu« taboru značilen in bistven pečat. Vse je bilo v neki smoteni povezanosti sedanjih faktorjev šoštanjskega javnega življenja... Govorili so izraziti politični eksponenti: oficijelni zastopnik JRZ, Jugorasa (Smerzu), Prosvetne zveze (Marko Kranjc) itd. Del delavstva je stalo popolnoma ob strani, zavedajoč se, da take in podobne prireditve ne morejo služiti pravi narodni stvari in potrebam ljudstva. — »Slovenec« je o taboru dosti pisal. Čul je gromko navdušenje, ljudi je pa našteli kar 8000! Kako je s to stvarjo v resnici bilo, pa vedo vsi Šoštanjčani. V povorki je bilo: 42 »slovenskih fantov«, 61 godbenikov, 97 gasilcev, 72 deklet, 19 konjenikov, 70 kolesarjev, 7 narodnih noš in 88 članov Kmetijske Zveze. Skupaj 456 ljudi. Na taboru Kralja Petra trgu je bilo 2700 ljudi, skupno z mnogimi radovedneži. Drugi dan smo čuli mnogo zabavnih zgodbic na račun »Slovenčevega« poročanja. Prej so napovedali, da bo na taboru 12.000 ljudi, temu primerne so bile tudi priprave: celo mnogi gostilničarji so verjeli tem napovedim in pripravili velike množine jestvin. Drugi dan pa niso vedeli kam z njimi! Poleg teh in drugih zabavnih pa sta se ob taboru zgodili še dve nesreči. Motociklist v povorki je povozil 9 letnega šolarja, sina delavca Čadeča in mu prizadel precej poškodb. V petek pred taborom so postavljali mlaje. Eden jim ni hotel stati ter se jim je podrl predno so ga utrdili. Pri padcu je drevo pretrgalo električne žice in je bil ves večer Šoštanj brez luči.

Njihova morala. Zadnje čase se vidno izpostavlja v znanih političnih krogih človek, ki se

je še lani ob tem času udajal dejanjem, ki so v opreki s katoliško vero in moralno. Bajse se je to dogajalo zaradi neklih ponesrečenih kupčij... Takrat se je govorilo, da bodo tega človeka izločili iz javnega udeleževanja, zdaj je pa baš narobe. Sicer se pa mi nič ne čudimo, ker poznamo njihovo moralno.

GUŠTANJ

Tombola. Delavsko kulturno društvo »Vzajemnost« bo vprizorilo dne 15. t. m. tombolo pred Sokolskim domom v slučaju slabega vremena pa v domu. Glavnih dobitkov je šest in preko 200 manjših. Tombolske karte so v prodaji v trgovinah in v trafikah. Tombola se začne ob 3. uri popoldne. Po tomboli prosta zabava proti plačilu majhne vstopnine. Preskrbljeno bo za dobro pijačo in jedila ter solidno postrežbo. Sodaluzice in sodruge ter širšo javnost iskreno vabimo, da nas podpre s svojo navzočnostjo pri požrtvovalnem kulturnem delu. Čisti dobiček je namenjen izključno za izobrazbo in to za izpolnitev knjižnice ter pevski godbeni in dramatični odsek, končno se pa tudi vodi akcija za gradnjo »Delavskega doma«, ki je za vse delavstvo nujna potreba. Zato nasvidenje, dne 15. avgusta! Družnost!

SV. PETER V SAV. DOLINI

»Kristus na tomboli.« Pred 14 dnevi se je vršila pri Sv. Petru v Savinjski dolini tombola, katere glavni dobiček je bil kip Kristusa. Omenjeni kip je bajse daroval kot velikodušni dar sam g. župnik. Ne bi se spuščali v to zadevo ali ker so se na ta račun med občinstvom zbijali raznovrstni dovtipi in šale, se nam seveda nič čudnega ne zdi, ako vera peša. Gospodje, ako ste že začeli igrati in barantati takorekoč s svetimi stvarmi, potem ni čudno, ako Vas je začelo podeželsko ljudstvo zapuščati.

Kistusov kip v vodi. Ob priliki tombole pri Sv. Petru v Sav. dolini je dobitnik hotel prejelati kip Kristusa preko Savinje domov. Po čudnem naključju je pa omenjeni kip padel v Savinjo.

JAVORNIK

Starši... Na mostu nad Hafnerjevim ob glavni cesti (pod Senožetami) imate zdaj nekaj večerov sem cele množine ljudi, od pol 11. do 11. ure zvečer, ki opazujejo tam — strmit — strašilo! Redno se pojavlja ta čas postava oblečena v belo rjuho in ima seveda celo vrsto gledalcev. Ta postava se nekako vrti tam pod mostom, se zvija itd. — Ljudje pa, ki jo občudujejo, nimajo poguma, da bi človeka, ki se iz njih norčuje, razkrinkali. Mi se čudimo našim Javorničanom in Jeseničanom, da se puste tako vleči za nos in da imajo za take neumnosti toliko časa. Čudimo se pa tudi policiji, da tej senzaciji ne napravi konca, ker je vendar pod čast našega kraja, da pokazujemo tako neumno praznovornost.

Lepo stanovanje soba, kuhinja in vrt se takoj odda Ptujška cesta 130, Tezno. Vpraša se: Maribor, Ghegova ulica 4.

Zračno stanovanje all majhno hiško z vrtem želi vzeti v najem s 1. oktobrom vpokojeni železničar in sicer bodisi v okolici Maribora all v Savinjski dolini Naslov v upravi našega lista.

Pozor, dame in gospodje!

Izrabite priliko 20 odst. popusta za trajne kodre za čas Mariborskega tedna. Higijenska brivnica. Prvovrstna postrežba.

Salon Knez, Maribor

Sodna ulica števil 9

Delavski pravni svetovalec

Vprašanje: Imam nezakonskega otroka. Matični otrokova stalno služi po svetu okrog in se nahaja otrok pri njeni materi, jaz pa plačujem zanj preživnino. Ali lahko zahtevam, da se otrok izroči meni v oskrbo, ali imam pravico zahtevati, da hodi otrok v šolo do 14. leta, ker se brani hoditi?

Odgovor: Stavite pri varstvenem sodišču predlog, da boste otroka sam nadalje vzrejali

in vzgajali. — Zakon prepoveda nezakonskega otroka materi le toliko časa, dokler ga ona osebno vzgaja in dokler ni za otroka nevarnosti. Verjetno je, da boste s svojim predlogom uspeli. Proti morebitnemu neugodnemu sklepu varstvenega sodišča imate pravico, vložiti rekurs na okrožno sodišče. Po obstoječih zakonih mora vsak šoloobvezen otrok obiskovati šolo do 14. leta. Opozorite v svojem predlogu sodišče tudi na to okolnost.

Za konzorcij izdaja in ureja Adolf Jelen v Mariboru. — Tiska: Ljudska tiskarna, d. d. v Mariboru, predstavitelj Viktor Eržen v Mariboru.

Kotiček sodružic

Uvodna beseda.

Z današnjim dnevom je zadobil v listu skromen prostor »Kotiček sodružic«, ki bo poslej izhajal vsak ponedeljek. Prinašal bo vse, kar koli zanima naše sodružice. V prvi vrsti bo njegova naloga, pripravljati žene do razumevanja javnih vprašanj, usposobiti jih v to, da se bodo lahko uveljavile v javnem življenju in sodelovale z uspehom pri vseh nalogah človeštva. Star pregovor pravi, da podpira žena tri vogle hiše. Pri veliki stavbi za lepšo bodočnost človeštva pa je žena potisnjena popolnoma v kot, odrekajo ji pravico do sodelovanja pri vseh nalogah človeštva, pa se zato ne smemo čuditi, če ta stavba hira in propada.

Ker je pa večina naših sodružic navezanih samo na naš list, ker nima nikjer nobene možnosti, zvedeti o raznih zanimivostih iz gospodinjstva, vzgoje, kuhinje, zdravstva, higijene itd., bo druga naloga našega kotička, prinašati tak potreben drobiž, ki bo delavski ženi, materi in gospodinjici s pridom služil vsak dan in vsako uro. Zaradi pičlo odmerjenega prostora bo naš kotiček spočetka skromen in majhen. Upamo pa, da bo z napredkom lista postajal tudi naš kotiček vse večji in obširnejši in kar je glavno, da bo postal sleherni sodružici ljub in drag svetovalec. Vse sodružice, ki imajo tozadevno kakšne želje, pa tudi vse one, ki bi radi drugim kaj sporočile ali jim s kakšnim nasvetom pomagale, vabim, da pišejo o tem uredništvu. Ako bo prostor le količikaj dopuščal, bomo važnejše dopise objavili. Vsem, ki bodo pri tem sodelovale, že v naprej prišrna hvala! Družnost! — Milica.

Nadalnje šolanje mojega otroka.

V teh počitniških tednih preživljajo marsikateri starši težke ure. Če jim sredstva količikaj dopuščajo, bi radi omogočili svojemu otroku nadalnje šolanje. Prav je tako, saj znanje je edina doba, ki si jo ponese delavski otrok iz skromnega doma. O pravilni izbiri poklica bomo drugič govorili. Za danes samo nekaj migljavae tistim staršem, ki bi svojim otrokom radi omogočili obisk srednje ali meščanske šole, pa ne vedo, če bo otrok tam dobro shajal. Meščanska šola nudi dobro in solidno podlago vsem onim, ki se nameravajo pozneje izučiti kake obrti. V meščanski šoli bo dobro shajal vsak učenec, ki bo prinesel s seboj dobro voljo za učenje in vsaj povprečne duševne zmožnosti, kajti učni načrt za meščanske šole upošteva v enaki meri jezikovno in računsko skupino, pa tudi ročnosti in drugi življenjsko-praktični predmeti so v pravilni meri zastopani. Starši, ki hočejo dati svojega otroka v srednjo šolo, v humanistično ali realno gimnazijo, pa se morajo predvsem zavedati, da nima srednja šola v svoji današnji obliki časa za vzgojno vprašanja, da prav nič ne ocenjuje otroka kot celotne osebnosti, ampak meri izključno samo njegove razumske zmožnosti. Zato spadajo v današnje prenapolnjene srednje šole, ki neusmiljeno izbirajo in obdrže samo najboljše, res samo otroci z dobro in

enakomerno razvitimi umskimi zmožnostmi. Vsi drugi klavirno odpovedo že v nižjih razredih, kar ne pomeni samo občutne škode v gmotnem oziru, ampak tudi duševnem. Neuspeh v šoli lahko zlomi otroku krila za vedno; skozi vse poznejše življenje ga bo spremljal občutek, da je nesposoben za življenjske naloge, da je slabši ko drugi. Zato naj starši otroka, ki bi ga radi dali v srednjo šolo, dobro pretehtajo, če bo v jezikovnih in računskih predmetih lahko shajal. Za jezikovne predmete je potreben dober spomin, za računsko pa zmožnost, poglobiti se v neživljenjske, nenazorne odnose in predstave. Razen tega je za vse srednje šole potrebna pazljivost, duševna gibčnost in prožnost, notranje zanimanje in veselje, pa tudi mnogo čvrste volje in notranje discipline. Le otrok, ki ima vse te zmožnosti, bo v srednji šoli povoljno uspeval.

Premišljevanje o kuhi.

Delavska gospodinja včasih vse premalo misli na to, da ni dovolj, da jemo, ampak je treba paziti na pravilno pripravljanje jedi. Hrana nima samo te naloge, da nasiti človeka, ampak mora človeka poživljati, mu vzbujati veselje do dela in skrbeti za njegovo zdravje. Z najskromnejšimi sredstvi lahko gospodinja vrši to nalogo. Dobro pripravljena, tečna in okusna krompirjeva juha bo bolj izpolnila vse te naloge kakor površno in brezbrizno pečena; sežgana pečenka. Da nekoliko pomoremo delavski gospodinjici tudi v tem pogledu, bo naš kotiček posvečal mnogo pozornosti kuhinjski umetnosti in bo prinašal preizkušene migljave in recepte. — Za danes predvsem nekaj osnovnih kuhinjskih zapovedi:

1. Kuhaj za moža, kakor da še ni tvoj mož; vedno se zavedaj, da gre ljubezen skozi želodec.
2. Misli vedno na to, da polagaš z vsako jedjo nekaj izpit; glej, da bo uspeh vsaj prav dober, če ne odličan.
3. Misli pri kuhanju; ne kuhaj pa pri premišljevanju o drugih zadevah.
4. Ne kuhaj, ker imaš ravno ogenj v pečini; oženj zato, ker hočeš kuhati.
5. Ne pusti po nepotrebnem pri dimniku ven to, kar si prej s težavo znosila pri vratih.
6. Če pečeš goloba, ni treba ognja za vola.
7. Mleko na štedilniku pusti samo, če začne hiša goreti.

Preprosta jabolčna jed. Jabolka olup in jih zrezi na rezine. Nato jih duši v dobro pokriti posodi s sladkorjem in, če imaš, z nekoliko limonine lupinice. Potem naribaj star kruh, namaži kozico z mastjo in polagaj v njo plast za plastjo kruhovih drobtin (ali kruhovitih rezin) menjaje z jabolkami. Prvo in zadnjo plast mora tvoriti kruh. Nato peci dobro uro v precej vroči pečici.

Srbska juha. Rdečo peso operi, naribaj ali pa zreži na kocke ali rezine in skuhaj do mehkega. Nato dodaj v to juho temno prežganje, nekoliko sladkorja, soli in kisa; pa še pest riža ali koruznega zdroba.

Naša Strokovna internacionala (I. G. B.)

Centrale deželnih zvez:

V naši strokovni internacionali je združenih 25 deželnih strokovnih central, in to je v gospodarsko večinoma dobro razvitih deželah. Te dežele so: Argentinijska, Belgija, Danska, Finska, Francija, Velika Britanija, Indija, Jugoslavija, Kanada, Luksemburška, Nemeljsko ozemlje, Mehika, Nizozemska, Nizozemska Indija, Norveška, Palestina, Poljska, Romunija, Švedija, Švica, Španija, Južna zahodna Afrika, Čehoslovaška, Ogrska in Zedinjene države.

Mednarodna tajništva posameznih strok.

Mednarodna strokovna tajništva imajo v sklopu internacionalne naslednje stroke:

Stavbinci in lesni delavci, oblačilni delavci, uradniki v javnih službah, rudarji, knjigovezi, knjigotiskarji, diamantni delavci, tvorniški delavci, brivci, hotelski in kavarniški nameščenci, klobučarji, keramični delavci, kmetijski delavci, živilski delavci, usnarji, učitelji, litografi, slikarji, strojniki in kurjači, kovinarji, poštni in telegrafski name-

ščenci, zasebni nameščenci, delavci s kamnom, tobačni delavci, tekstilni delavci in transportni delavci.

Izobraževalne centrale.

V neposredni zvezi s strokovnim glavnim so tudi izobraževalne centrale raznih dežel. Od teh so napomembnejše v:

Belgiji, na Danskem, v Franciji, Veliki Britaniji, Jugoslaviji, Luksemburgu, na Nizozemskem, Norveškem, Poljskem, Švedskem, v Švici, na Čehoslovaškem, v Južni Afriki in v Zedinjenih državah. Razen teh izobraževalnih central obstojajo še štiri sporedne centralne, dve v Angliji ter po ena na Čehoslovaškem in Zedinjenih državah.

To je veliki organizacijski aparat razredno zavednih delavcev in nameščencev, ki druži nad 22 milijonov članov in članic.

Nemške železniške uprave so znižale prevozne tarife za blago, ki se izvažajo v Jugoslavijo, Ogrsko, Bolgarijo in Romunijo. Znižana tarifa velja začasno od 1. junija do 30. septembra t. l.

KARO čevlji

MARIBOR 13

GOSPOSKA ULICA ŠT.